

Szükséglet és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A ap szellemi részét illető közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Agy-külföldi levelei érdekli közlemények
Horváth László
Árasszerkesztőhez Segesvárra küldendők,
A kis-külföldi levelei érdekli közlemények
Gyöngyössi István
Árasszerkesztőhez Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-külföldi megyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágóthai kir. járási bíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

59-ik szám.

Brassó, Kedd, május 21-én.

V. évfolyam. 1889.

Társadalmunk.

Túrhetetlen állapot, társadalmi felforgatás és más hasonló kifejezések voltak azok, melyekkel vasárnap a brassói magyar kaszinóban a brassói magyar társadalmat sokan jellemezték. Ugyanezt a jellemzést olvastuk hírlapokban is, de egészen ellenkező indokolással és másképen értelmezve.

Van-e tehát ebben valami, — s ha van, mi az?

Tény az, hogy a brassói magyar társadalom nem egészen egészséges. De tény az is, hogy azok, kik betegségét váltig hirdetik, nem sokkal járultak eddig hozzá ezen állapotok javításához, hanem gyakran épen ellenkezőleg.

A brassói magyarságnak egy nagy és legnagyobb baja van: az érdekellentét. Társadalmunk ma a legveszélyesebb alapon, az érdek alapján áll; e szerint alakulnak a pártok s e szerint ítéltetnek meg az egyesek is. Innen van, hogy azt is, a ki fölül állva minden érdeken, kizárólag a magyarság közös érdekeit tekintve, munkálkodik, belesodorják a pártharcokba s nem hiszik el senkiről, hogy csak magáért az ügyért s nem bizonyos mellékérdekért is működik.

Társadalmunk egy másik nagy betegsége, hogy sok a hivatott, de kevés a választott. Sokan akarnak vezérek lenni, de kevesen kívánnak csak közvitézésként munkálkodni. Pedig vezér csak egy lehet, de altsízt és közvitéz sok kell.

E társadalmi bajok évek óta dúlnak magyarságunk körében, s mert nincs orvos, a ki mérsékelje, mind nagyobb dimenziókat kezdenek ölteni. Annyira vagyunk ma már, hogy a sok baj közé egy harmadik, a legveszélyesebb is járult: a felekezétség, az egymás iránti tisztelt hiánya, úgy hogy valóságos bravournak tekintik némely, különben szebb szerepre hivatott egyének, ha mennél gyakrabban és különböző helyeken gyalázhatják társadalmunk más tagjait.

És mindezt nincs orvosság.

Az természetes, hogy a megtámadott védekezik, — sőt az emberi természetben rejlik, hogy nemcsak védelemre szorítkozik, hanem visszavág. Mert Krisztus urunk tana, hogy „a

ki téged kövel dobál, dobd vissza kenyérrel”, — nem a mai embereknek szólhat; így csak apostolokhoz lehet beszélni, de nem gyarló emberekhez, minők mindnyájan vagyunk.

Legsajátságosabb azonban az, hogy a ki legtöbbet támad, az állítja magát leginkább megtámadottnak. Persze vannak az életben ily ferdeségek is!

Bármilyen legyen is az oka a magyarság között jelenleg fennálló helyzetnek, annyi tény, hogy az nemhogy csökkenne, hanem ellenkezőleg, mindinkább elmérgesedik. És ha ehhez még hozzájárulnak oly jelenetek, mint a vasárnapi kaszinó-gyűlés volt, mely nem tekinthető egyébnek, mint a kisebbség kísérletének a nagy többség megbuktatására, — úgy még gondolni sem lehet a helyzet javulására.

A vasárnapi kaszinó-gyűlés és általában társadalmunk jelen állapota, kicsinyben ugyanaz, mint az egyesült ellenzék közös harcza az országgyűlésen a többség megbuktatására, mely célra minden alkalmat igyeksenek felhasználni, legyen az indokolt vagy nem.

Ez nem helyeselhető. Ha rendes időben, tehát tisztújító közgyűlésen, bármily elkeseredett küzdelem is foly a hegemoniáért, azt természetesen és jogosultnak találjuk. Minden párt — mert hisz a társadalmi élet is csak pártoskodás — igyekszik többségre jutni, s bár köteles tisztelettel viseltetnie a másiknak hazafisága iránt, bár elismeri törekvése jogos voltát, azt hiszi, hogy a célja a maga eszközeivel könnyebben és biztosabban érheti el.

Ez a törekvés és küzdelem alkotmányos és jogosult. Ámde minden más fegyver, az intézményekhez nem tartozó ügyeknek azokkal való egyesítése céltévesztett. A nézetek eltérők lehetnek s lesznek is mindig, de ennek soha sem szabad szenvedélyességgé válnia, mert a szenvedélyesség árt úgy az intézményeknek, mint az egyéneknek.

Társadalmunk beteg! Nem tagadjuk, hogy az. De mindazonáltal e beteg társadalom öt-hat év óta annyit teremtett és létesített, mint sok egészséges társadalom nem tett. Mit bizonyít ez? Hogy a betegség még sem oly nagy, mint hirdetik; hogy a magyarság vezetése még sem lehet oly rossz, mint sokan tartják.

Ismét a nagy példa miniatúra jut eszünk-

be: a kormány tevékenysége s a helyi magyar társadalom öt-hat év óta fennálló vezérlése. De valamint a kormány is tehetetlen, ha nem áll háta mögött többsége, úgy jelen kicsiny esetünkben is a főérdem magyarságunk azon részéé, mely nem tekint más érdeket, mint a magyarság közös érdekeit.

Nem lépünk fel vádlólag senki ellen. Emberek vagyunk — mindegyikünk tévedhet és tévedett. De legyünk kölcsönösen és igazságosan elnézők egymás tévedései iránt, ne magyarázzuk soha rosszakaratra vagy célzatosságra azt, miről kétségbevonhatatlanul meggyőződve nem vagyunk.

Magyarságunk tespedő betegségének alapos meggyógyítására nincs semmi egyéb szükségünk, mint a kölcsönös tiszteletre s egymás emberi hibái iránti elnézésre. Félreértések voltak mindenütt, kezdve Ádám s Éva őszüléink napjainkig, de e félreértések kiegyenlítését jóakarattal kell eszközölni, nem pedig azokból ellenségeskedést teremteni. Erős meggyőződésünk, hogy a mi ellentétes eddig városunk magyarsága között történt, csak félreértésből származott.

Tiszteljük egymás meggyőződését, s ha küzdünk egymással — mert hisz küzdelem az élet — ne a személyek, hanem a meggyőződés erejével tegyük ezt; akkor elenyészni fog az a sok bajunk is, mely jelenleg kútforrása szomorú helyzetünknek.

Ezelőtt két évvel megyénk szeretve tisztelt főispánja épen a kaszinó elnöki székéből hangsúlyozta, hogy a küzdelem természetes; de tisztességes és magyarságunkhoz méltó csak addig lehet, a míg nem gyanúsítjuk egymást, hanem meg vagyunk győződve, hogy mindenki — bár más eszközökkel — csak egy célt követ: magyarságunk egészséges konszolidálását.

Miért nem szívéljük meg e mondást? Miért kell, hogy a rút kétely férgé furakodjék mindig lelkünkbe? Urak! tiszteljük egymást, tegyünk félre szenvedélyt és gyűlöletet: csak akkor használhatunk egymásnak és a magyarságnak! Ne engedjük, hogy legyenek, a kik marakodásunkon örvendjenek.

Egységben van az erő. Urak! szűnjünk meg pártoskodni, legyünk egyek — magunk, magyarságunk, a haza érdekei követelik!

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A Czenktetón.

— Regényes elbeszélés —
(Folytatás.)

IV.

És Elsbeth tovább gondolkozott.

Midőn aléltágából magához tért, homály és mély csend uralgott körülte s oly bágyadtan és kimerültnak érezte magát, hogy alig volt képes tagjait mozditani. Csak homályosan, mintha álmában látta volna, emlékezett amaz eseményre, mely a sarkertben történt. Egész gondolkozóképességét megfeszítette, hogy helyzete felől tájékozást szerezzen magának, de hiába. Bágyadtan és lankadtan, a mint volt, zárta le ismét szemait s csendes álomba szenderült.

Lassanként világosabb lőn a szobában. Egy aszszony — minden látzat szerint betegapólonő, — ki egy magas karszékből szundikált, most fölemelkedett s az ágy elé lépve, hosszasan szemlélte az alvó leányt.

— Hála Istennek! — szólt magában — a forró láz megszűnt; szegény leány most csendesen alszik, oly hosszú idő óta először. Majd nemsokára fel leszek én is mentve e fáradságos foglalkozástól. Most talán egy pillanatra magára hagyhatom, hogy az örömhirt megvigyem az aggodó házbelleknek.

Ezzel óvatosan kisturánt; de a nyíló ajtó zaja,

bármily csekély volt is, mégis fölébresztette Elsbethet. Most látta a beteg leány, hogy saját szobájában van s fekszik. . . . Hogy kerülhetett ide?

Még e gondolattal tépelődött, midőn az ajtó csendesen megnyílt s — de való volt-e, vagy csalódás — Ármin, a szeretett Ármin lépett be. Az öröm és meglepetés érzete gyenge pirral önté el a halvány leány arczeit.

Armin, ki eddig alig méltatta őt egy tekintetre, most először és ily korai időben jött szobájába. Mi történhetett? Mi idézhette elő ezen változást? Lett legyen bármi is, Elsbeth áldotta magában e szerencsés fordulat okát.

Armin mindjárt belépésekor észrevette, hogy Elsbeth ébren van. Egészen közel lépett az ágyhoz s a leány fölé hajolva, megindultan susogá:

— Legyen áldva az ég, hogy a nehéz betegséget szerencsésen legyőzted. Mily aggodalmas órákat okozott az nekem, kedvesem!

— „Kedves”, mondád te? Jól hallok-e? Te mondd ezt nekem, te, Ármin?

— Igen! — mosolygott Ármin, — azt mondom: „kedves” és érzem is, hogy az vagy nekem. — E szavaknál gyöngéden érinté ajkaival a leány homlokát.

— Oh, és még meg is csókolsz hozzá! — szólt Elsbeth s a boldogságtól még pirosabb lett. — Ez a te első csókod.

— Csálódol kedvesem! — viszonzá Ármin. —

Ez nem volt az első, valamint nem is fog az utolsó lenni. Többször csókoltam meg homlokodat, sőt szép szájjadat is; persze ajkaid halványak és hidegek voltak s te eszméletlenül feküdtél karjaimban.

— Tehát ama borzasztó esemény, melyet valóban megtörténtnek hittem, csak álom volt s én lázban feküdtem! — suttogá Elsbeth. — Hogy is jutott volna Antal a te paripához? És mégis minden olyan világosnak tetszik előttem, mintha igazán átéltem volna; még a szavakra is, igen, minden szóra tisztán emlékszem, a mit Antal a sarkertben anyám sirjánál hozzám beszélt.

— Igaz, hogy sokáig beteg voltál, súlyos veszély között lebegve, — felelt Ármin, — de ama borzasztó esemény, melyet említesz, valóban megtörtént. Oh, vérző szívvel kell bevallanom, hogy Antal igazán me-részkedett elvetemült kezét read emelni. . . . De mit is teszek én? Hát eszélyesség-e tőlem, neked erről beszélni most, mikor még olyan gyenge vagy?

— Beszélj, kedvesem, — kéré Elsbeth, — mondd el nekem, miként történt az egész. Most, hogy te melletttem vagy, nem árthat nekem semmi. De ha elmen-nél tőlem, mielőtt mindent tudnék s tisztában lennék a felől, mi velem történt, a tépelődés, melybe merül-nék, kétségbe ejtene.

(Folytatás következik.)

szándékában nem volt s nem is lehetett őt megsérteni.

Dr. Weisz Ignác károsnak tartja, ha ily magánjellegű ügyek a kaszinóba hozatnak, mert ha forog fenn sértés, — bár ő nem látja — van módja az érdekelteknek azt más módon elintézni; élesen kel ki az utóbbi anonim támadások általa ismert és alárendelt viszonya miatt szerinte figyelembe sem vehető írása, s általában névtelenül írók ellen, kik hasonló az orozva támadókhoz. Indítványozza, hogy osztassék Skita indítványa ketté, t. i. tárgyalassék most a lemondásra vonatkozó rész, míg a másik, mint ide nem tartozó fölött térjen a gyűlés napirendre.

Nagy Gyula az alapszabályokra hivatkozva, annak eldöntését kéri mindenekelőtt, sürgősnek találja-e a gyűlés Skita indítványának második részét is, vagy nem? Ő is sajnálattal kívánja a lemondást tudomásul venni, a többi pedig a választmányhoz utasítani, s ezt annál is inkább, mert az ily természetű ügyek tárgyalása nem tartozik a közgyűlés elé — legalább első fokban.

Rombauer Emil bevallva rendkívüli ingerültségét és izgatottságát, a sok hírlapi támadás miatt, kétségen felül lévőknek látja, hogy itt Mika tényleg meg van sértve hazafiságában. Behatóan foglalkozik a hírlapi támadásokkal, melyek a realiskolának szerinte annyit ártottak, s ajánlja Skita indítványát elfogadásra.

Hoffmann Frigyes dr. bonczolgatván társadalmunk kórtüneteit s élesen nyilatkozván az utóbbi hírlapi támadásokról, vitatja, mintha ez a tárgy nem tartoznék a kaszinó elé, mert hisz a kétségen kívül álló sértés egy kaszinó-tagot illetett s elvégre a kaszinó illetékes ily ügyekben dönteni.

Nagy Gyula a névtelen írók ellen általánosságban hangzottak támadásokra reflektál, mert igen gyakran vannak esetek, midőn az illető általános szokás szerint elhallgatja nevét az ügy érdekében. Ő csak azt tartja elítélendőnek, a ki, ha cikket írt megkérdeztetik, nem bír annyi erkölcsi bátorsággal, hogy azt bevallja. Maga részéről mindenkor bárkinek megmondja, írta-e valamely cikket, vagy nem s meg is teszi ezt egy a Székely Mózes vitára vonatkozó cikkre nézve, melyet most is fenntart.

Molnár János tiltakozik az ellen, hogy úgy ítéljenek névtelen írókról általában, mint itt többen tették. A kérdéses Székely Mózes vitában ő is részt vett egy cikkével, nem tartotta szükségesnek aláírni, de azért tiltakozik az ellen, hogy valaki a hangzott ítéletet reá is vonatkoztassa. Skita indítványának második részét nem tartja a gyűlés elé, annál inkább mert sértés nem történt.

Weisz és Rombauer erre megmagyarázzák a névtelen írókra vonatkozó sértő szavait, melyeket sem Nagy Gyulára, sem Molnárra nem értelmektek.

Deák Albert dr. polemizál Skita érvelésével s alaposan kifejti, hogy ez a tárgy már természeténél fogva sem tartozhatik a kaszinó elé s annál kevésbé, mert Koós inkriminált állítása legtávolabbról sem involvál sértést. Annál inkább tartja az indítványt a napirendről leveendőnek, mert a kedélyek egy része saját bevallásuk szerint nagyon izgatott.

Szterényi József szintén ketté választani kívánja Skita indítványát; nevezetesen indítványozza, hogy az indítványt egymással ellentétben álló részre, t. i. tudomásul venni a lemondást és mégis megmaradásra kérni Mikát, egyesítse a gyűlés és hívja fel Mikát, állásában való megmaradásra; — a bizalom-szavazásra vonatkozó indítványt egyáltalában nem érti, mert hisz Mika senki előtt sem veszté s nem is vesztethette el a tiszteletet és bizalmat; a mi pedig a hazafiatlanság vádját illeti, először nem mondta azt senki s feltéve, de meg nem engedve, hogy mondta volna Koós, mai nyilatkozatával ez tárgyalanná vált s ha tényleg fennforogna is, nem tartoznék a kaszinó választmánya s közgyűlése elé, mint előzőleg több analog esettel is történt. Ily értelmű indítványt tesz.

Rombauer Emil csatlakozik Szterényi indítványához.

Koós igazgató összegezván a tárgyalás eredményét, a zárszót azon megjegyzéssel adja át Skita és Weisz indítványozóknak, hogy ő az alapszabályok értelmében Skita indítványának utolsó részét szavazás alá nem bocsáthatja, mert a kaszinó nem bíróság, hogy ily ügyekben ítéljen.

Skita és Weisz zárszavai után a gyűlés sajnálattal veszi tudomásul dr. Mika Sándor lemondását s elrendelve a titkárválasztást, Skita indítványának többi része fölött napirendre tért.

A megejtett titkos szavazásnál leszavazott 62 tag, melynél azonban az abszolút többség nem éretett el. Szűkebb választás válván szükségessé, a beadott 54 szavazatból dr. Mika Sándor két szavazat-többséggel titkárrá választott.

Ezen eredmény kihirdetésével az elnökö igazgató

bezárta ezen rendkívül izgatott gyűlést, a minő a kaszinóban évek óta nem volt, de hogy ne is legyen ezután sem, a magyarság érdekében nagyon kívánatos volna.

A szász-ernyei tűzvész.

Szász-Ernye, május 16.

Borzasztó tűzvész áldozata lett f. hó 14-én déli 12 órakor Kis-Küküllő vármegye erzsébetvárosi járásához tartozó, 167 házból álló Szász-Ernye község. A gondatlanságból származott tűz rövid idő alatt 70 lakóházat és 78 gazdasági épületet tett a földdel egyenlővé, az udvarok kerítései, a kertek és utcák mentén levő fák, a kárvallottak mindene, élelmiszer, gabona, ruha, fehér- s ágynemű, minden, de minden odaégett s legnagyobb részök csak azzal maradt, a mi rajtuk volt, de élelem nélkül. A kár, mint eddig megállapítható volt, 26,000 frtra rug. melyből alig 6000 frt volt biztosítva. A szegény kárvallottak helyzetét leírni lehetetlen, tulnyomó részének nincs, hova lehajtani fejét.

Segélyért kiált mindenki! — Segélyt vár mindenki!

A tűzvész alatt fejét veszté mindenki s hála legyen érte Derzsi János fő- s Rozsnyai István szolgabíró uraknak, nemkülönben Mészáros József csendőrmester urnak s a vele volt négy csendőrnek, kik azonnal a tűz színhelyére siettek s emberfeletti erővel igyekeztek megmenteni azt, a mi még megmenthető volt.

Hálás köszönet illeti az erzsébetvárosi tűzoltóegyletet, Zöld Gábor törvényszéki jegyző urat, Erzsébetváros polgárságának nagy részét, Szász-Sáros tűzoltóegyletet, valamint Kund és Gyákos községeket is, kik mind a tűz színhelyére sietve, közösen és vállaltva dolgoztak az oltás nehéz munkáján.

Köszönetet mondok Antos huszárszázados urnak a gyorsan kirendelt huszárság rendelkezésre bocsátásáért, a kik szintén nehéz munkát végeztek; köszönetet mondok dr. Issekutz Viktor ügyvéd urnak, ki a pillanatnyi nyomor enyhítésére azonnal 78 frtot gyűjtött és osztott ki, nemkülönben Erzsébetváros t. tanácsának azon nemes tetteért, hogy azonnal 3 szekér kenyert s 1 mázsa szalonnát gyűjtött össze s osztott szét a színlődők között; Szász-Sáros községének és Avedik Simon erzsébetvárosi róm. kath. lelkész urnak, kik szintén hozzájárultak adományaikkal a nyomor enyhítéséhez. Fogadják a kárvallottak s községünk nevében hálás köszönetünket.

A nyomor azonban borzasztó. Ifjak és öregek, anyák és gyermekek, hajléktalanok, az éhségnek kitéve. *A nemes emberbarátokhoz fordulunk esedezésünkkel, könyörüljenek a sors által ily borzasztón sújtottakon s adakozzanak lelki tehetsége szerint a szász-ernyei tűzkárosultak javára!*

A „Brassó” szerkesztősége elfogadja részükre az adományokat: könyörgünk, esdünk egy kis részvétért!

Vass István,
körjegyző.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a dicső-szentmártoni állami iskolák gondnokság itagjául kinevezte a vármegye főjegyzőjét, Pekete Györgyöt. Gratulálunk a kinevezéshez.

A választójogosultak figyelmébe ajánljuk, hogy f. hó 20-ától kezdődőleg a városi tanácsház nagy termében foly a választók összeírása. Az összeíró bizottság naponként d. u. 3—6-ig ülészik és p. az I. kerületre nézve Jekelius Jenő, a II-ikra nézve Schiel Gusztáv elnökléte alatt. Minden választó jogosítva van, megjelenni a bizottság előtt s választói jogosultságát bebizonyítani.

Román majális. A Magyarkő előtti erdők szép jeleneteknek voltak tanui tegnap: egy román majálisnak, melyen nagyszámu magyarság is vett részt. A majalist a román középkereskedelmi iskola rendezte, de meghívása következtében testületileg jelent meg ott főrealiskolánk felső osztályainak s középszakiskoláinknak teljes ifjúsága, kiket a románok zenészővel, lobogóval fogadtak. Az ifjúság második testvérisülése volt ez; vajha folytatását találna a gyakorlati életben is.

Dr. Réthy László fiatal tudósunk, a magyar nemzeti muzeum segédőre a múlt héten városunkban időzvé, meglátogatta az állami iskolák majálisát is. Érdekes, hogy mily benyomást tett az a fiatal tudósra és ép ezért adjuk itt egész terjedelmében hozzánk írt levelét: „Igen tisztelt szerkesztő ur! Brassóban járva, honnan tanulmányok céljából Romániába utazom — első dolgom egyike volt a „Brassó” szerkesztőségében tisztelegni; sajnálatomra nem volt alkalmam t. szerkesztő uraltalálkozhatni. Utam célja a romániai viszonyok közelebbi megismerése, melyet könyv-alakban szándékozom megírni. Szerdán kellemes meg-
lepetés ért Brassóban. A magyar kereskedelmi középiskola tartotta majálisát a Pap-kutjánál s meghívta a román középiskolákat is. A románok testületileg jelentek meg, s künn mulattak este 9 óráig. Brassóba nagy ének-szóval tértek vissza s az „Europa” szála-

dába gyűltek össze, melynek nagy-termében egy kis férfimulatságot rendeztek. Épen ott tartózkodtam s engem is meghívtak maguk közé. Örömmel láttam, hogy a magyarok és románok közt fenálló feszült viszony oszló félben van, legalább az ifjúság érzi a közeledés szükségét és üdvös voltát. Hallottam ott magyar és román felköszöntőket, melyek a közös hazát éltették s a magyarok és románok testvériségét mondták ki jelszó gyanánt. Magam is beszéltem, s igyekeztem járulni az ifjak barátságos érzelmeinek fokozásához. A tősztok utáni közöket tánczczal töltötték be, s láttam a caluser-t, a sirb körtánczot, melyet a románok, s csárdást, melyeket vegyesen magyarok és románok jártak. Bocsássam meg naivságomat, szerkesztő ur, hogy egy ilyen diák-mulatság iránt lelkesülni tudok, de én ebben szinte eseményt látok, melynek a magyarság szempontjából fontossága van. Ma délutáni vonattal utazom Bukaresztbe, hol több időt szándékozom tölteni s ha szívesen veszi, a „Brassó”-ba is fogok írni. Tiszteletem kifejezése után vagyok tekintetlenség alázatos szolgálója, — Brassó, 1889. május 17. Dr. Réthy László, a magyar nemzeti muzeum segédőre.

A bérkocsi-díjszabásokat közli ismét a városkapitányság a közönség tájékoztatására. — Tárgyalmaz miatt csak jövőre közölhetjük.

Svéd gyógy-, torna- és massage intézet fog létesülni e hét folyamán Brassóban Magvassy Pál szaktanár Budapestről rendezí azt be, a ki már több hazai városban létesített ily intézeteket. Ezen intézet dr. Józsa Ernő orvos közvetlen felügyelete alatt fog állani. Örvendünk, hogy városunk egy közhasznú, a szenvedők előnyére szolgáló intézettel gyaradodik.

Nyilvános köszönet. A brassói iparos ifjak egylete által május 12-én rendezett műkedvelői előadás alkalmával következő felülfizetések történtek: Koródi Mihály alelnök ur 5 frt, Wächter Frigyesné urhölgy 1 frt, Vonk Miklós ur 1 frt, Girsik Adolf ur 40 kr, N. N. 30 kr, P. J. ur 20 kr. — Midőn ezt a nyilvánosság előtt nyugtázzuk, egyszersmind fogadják a t. felülfizetők szíves adományukért az egylet nevében kifejezett hálás köszönetünket. — A bizottság.

Dicső-szentmártoni hírek. A kereskedő ifjak e hó 19-én tartják meg a »vizvezeték« javára 50 kr belépő díjjal az unitárius egyház erdejében kosaras tavaszi mulatságukat. — Boilla Zakariás, kir. járásbírósi végrehajtó és neje, Szabó Bertát súlyos csapás érte, kedves kis Jenő fiukat ragadta el a halál e hó 16-án d. u. 4 órakor. Az ártatlan kised temetése e hó 17-én d. u. 4 órakor ment végbe számos rokon és ismerős részvéte mellett. Leljenek megnyugvást a bánatos szülők a kiterjedt rokonság és jó barátok őszinte részvételében. — Mike s Gyula kir. mérnök, a Brassóból idehelyezett államépítészeti hivatali főnök is megérkezett már s kitüntető szívélyességgel fogadtatott. Mikesben reméljük nemcsak a pontos s példás tisztviselőt, hanem egyuttal kicsi társadalmunk egy tevékeny, buzgó tagját nyerhetni.

A német strike vége felé közeledik. A »Rheinisch-Westphalische Zeitung« szerint eddig 30,296 munkás vagyis az összes strikeolók harmadrésze állott újra dologba.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság.

(Assicurazioni Generali) részvényesei f. é. április hó 30-án tartották meg Triesben 57-évi közgyűlést, melyen heterjesztettek a társaság 1888. évi mérlegei. A jelentésből értesülünk, hogy a lefolyt év a biztosítási iparra nézve általában kedvezőtlen vala s ez a közvett mérlegben is kifejezést talál, a meny-nyiben a jégbiztosítási ág 251,786 frt. 54 krnyi és a szállítmánybiztosítási ág 15,186 frt 54 krnyi veszteséggel záródnak. Ellenben a tűzbiztosítási ág 241,344 frt 87 krnyi, az életbiztosítási és pedig a biztosított feleket megillető 87,078 frt 29 krnyi nyereséményrész levonásával 139,322 frt 77 krnyi eredményezett, valamint az A. és B. mérlegek tökebefektetése is 564,142 frt. 86 krnyi tiszta jövedelmet szolgáltatott. Az árfolyam-ingadozás fedezetére szolgáló tartalék 440,805 frt 31 krnal gyarapodott és 1888. december 31-én 936,597 frt 86 krnyi összeget ért el de ha a számítás a mai árfolyamok szerint történik, az 1,300,000 frtra emelkednek. Az életbiztosítási díjtartalék 1,852,436 frt 6 krnal gyarapodott és tett 1888. december 31-én 25,588,068 frt 50 krt. Az 1888-ik évben 16,12,711 frt 63 kr erejéig kötettek új biztosítások, melyekkel az 1888. december 31-én érvényben volt biztosítások tökeösszege 110,813,920 frt 83 krra emelkedett. Az 1888-ban kifizetett károk összege 9,877,592 frt 55 kr, melyhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, 217,257,391 frt 75 krnyi tekintélyes összeget nyerünk, melyet a társaság alapításától 1888. december 31-ig fizetett károkért. Hazánkban ez intézett 127,967 káresetben 40,403,485 frt 98 krnyi kárpótlást nyújtott. — Miután az intézet összbiztosítékai alapjai 2,248,672 frt 57 krral gyarapítottak és ezzel azok 38,369,849 frt 10 krra emelkedtek, tiszta jövedelemként 680,019 frt 93 kr mutattatott ki. miből egy részvényre 102 frt aranyban, vagyis 255 frank jut osztalékul. Az eddigi igazgatóság s e szerint a magyar-igazgató tanács tagjai: Hegedüs Sándor és Jokai Mór is három évre ismét egyhangulag megválasztattak.

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Az alant nevezett közadók-kirovások tárgyában.

Az 1883. évi 44. t. cz. 16. és 18. §-ai értelmében ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a tks. m. k. adófelügyelőségétől ide beérkezett alant nevezett, az 1889. évre szerkesztett adókirovási lajstromok és pedig:

- 1) Az összes földbirtokosokat magába foglaló földadó-fölösztási lajstrom.
- 2) A házbér és házosztályadó kirovási lajstromok.
- 3) Az I. és II. oszt. ker. adókirovási lajstromok, melyekben az adókötelező cseledek, a segéd nélkül dolgozó iparosok a díjnokok stb. valamint a II. oszt. kereseti adóval megadóztatott ház- és földbirtokosok u. m. a tőkebirtokosok vannak felvéve.
- 4) Az 1883. évi 44. t. cz. 11. §-a értelmében három évre a III. ad. oszt. ker. adóval és az ezután kivetett általános jövedelmi pótdadóval megírt gyárosokat, iparosokat, kereskedőket stb. magában foglaló kirovási lajstromok.
- 5) A IV. oszt. kereseti adó kirovási lajstromok, melyekben az évi fizetés vagy bér mellett szolgáltatásban álló egyének vagy kegyelemdíjt nyugdíj élvező állami törvényhatósági közszégi és magántisztviselők szolgál stb. fel vannak véve.
- 6) A föld és házadó után kivetett általános jövedelmi pótdadó-lajstrom.
- 7) A tőkekamat és járadék-adó fizetésére kötelezett feleket magában foglaló kirovási lajstromok.
- 8) Az 1889. évre szerkesztett pótkirovási lajstromok, melyekben a III. oszt. ker. adóba tartozó az

1888. évben újlag keletkezett vagy változott fizetlek, főközületek és minden többi haszonhajtó vállalatok fel vannak véve.

9) Végül az adókirovási lajstromok, melyekben a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek fel vannak véve, az alólirott városi adóhivatalnál 8 napon át, azaz f. évi május 18-ikától bezárólag 25-ig d. e. 8-tól 12 óráig és délután 3-tól 5 óráig közszemlére ki vannak téve.

Ezen 1, 2, 3, 5, 6, 7. és 9. sz. a. fent említett kirovási lajstromokban foglalt adókételek ellen a netáni felszámolásai és pedig:

1) Azon adózók, kik a felülnevezett adónemek egyikével már a múlt évben voltak megróva, 15 nap alatt, azaz f. évi június hó 3-ig bezárólag.

2) Azon adózók azonban, kik a fent idézett adónemek egyikével a f. évben első ízben rovatk meg, adótarozásuknak az adókönyvesekében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a tks. közigazgatási bizottsághoz czimezve, a tks. helybeli városi tanácsnál beadhatják.

A felül kitűzött határidők után benyújtott felebezések, mint elkéslettek, föltétlenül vissza fognak utasíttatni.

Továbbá köztudomásra hozatik, miszerint a Brassó város számára 1889. évre felállított adókirovási bizottságnak tárgyalásai f. é. május hó 27-étől bezárólag június hó 1-ig a tanács-házban következő sorrendben fognak folyni még pedig:

Május hó 27-én. Ácsok, asztalosok, fametszők, bábák, bádigosok, béltisztítók, bélhúrkészítők, bérkesikok, cipészek, csizmadiák, esztergályosok, fényké-

pészek, festők, fodrászok, fővényhordók, fuvarosok, szállítók, fa-áru gyárosok, gipszöntők, kalaposok, kéjhölgytartók és kerekések, a kivetési lajstrom 1—55-ik tételéig.

Május 28-án kereskedők és szatócsok 56—91 tételéig.

Május 29-én korcsmárosok, kávéháztulajdonosok, kosztadók, élelmézők és vendéglősök 92—149 tételéig.

Május 31-én kovácsok, kőművesek, könyvnyomdatulajdonosok, molnások, mészárosok, hentesek, órásk, pékek, pénzváltók, reszelővágók, szabók, szűcsök, takácsok, magánnyelvtanítók, ügyvédek, ügynökök, vállalkozók, cigányzenészek, zöldségárusok, zsibárosok, vendéglő, sörház redoute és földbérlek 150—204 tételéig.

Június hó 1-én az utólagosok és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek.

Az adótarozások sorrendje fölötti lajstrom szintén az alólirott városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthező és mindenkinek jogában áll a személyére vagy más valakire vonatkozó adókételek fölötti netáni észrevételeit tenni.

Ezen észrevételek a fent kitűzött 8 nap alatt azaz május hó 18-tól 25-ig írásbelileg a tks. m. kir. adófelügyelő urnál és ezen 8 nap lefolyta után az adókirovási bizottságnál beadandók.

Végül az összes adózók ezennel felhivatnak, a folyó évi adótarozásuk előírása végett az 1889-iki adófizetési izekkel ellátva, minden késedelem nélkül az alólirott adóhivatalnál megjelenni.

Brassó, 1889. május 15. én.

A városi adóhivatal.

ASSICURAZIONI GENERALI 1888. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1888.)

KIADÁS

A tétel neve	Üzlet				Vagyon				Összes			
	Bevételek				Kiadások				Kiadások			
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. A jégbiztosítás nyereségtartaléka	200000				200000							
2. Díjtartalék a múlt évről:												
a) tűzbiztosítás	196559	06							2588573	99		
b) szállítványbiztosítás	95210	52							619186	35		
c) jégbiztosítás	36653	11	2097462	69			2097462	69	458897	35	3666657	69
3. Tartalék oly károkról, melyek 1887. decz. 31-én még függőben voltak:												
a) tűzbiztosítás	340741	15										
b) szállítványbiztosítás	200408											
c) jégbiztosítás	1632	72	542781	87			542781	87				
4. Díjak a törlekés levonásával:												
a) tűzbiztosítás	6769404	21							2,693,750	27		
b) szállítványbiztosítás	1387272	23							362,945	32		
c) jégbiztosítás	2105421	67	10262098	11			10262098	11	565,338	42		
5. Kötvényilletékek:									246,169	19		
a) tűzbiztosítás	248245	30							1,854,613	71		
b) szállítványbiztosítás	13688	69							1,571	86		
c) jégbiztosítás	65984	93	327918	92			327918	92				
6. Tőke-elhelyezések jövedelme:												
a) Értékekre adott előlegek kamatai	2789	02							1856185	63	5724388	82
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	237691	94										
c) Kamatok váltószámláiból, folyó-számláiból és ágiók	65385	69			305859	65	305859	65				
7. Nyereség különféle értékesítések folytán							71923	13				
a) Áthozatal a vagyonszámlából					25629	55						
9. Az állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31. árfolyam szerint számítva							175832	74				
A tűzbiztosítási ágba befoglaltak a tüköréveg-biztosításban elért eredmények.												
Összesen	1345891	14	553615	52	14009506	66			1345891	14	553615	52

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1888.)

1. Díjtartalék a múlt évről	2273532	53			22199173	53			22199173	53		
2. Tartalék 1887. deczember 31-én függőben levő károkról:												
a) halálesetre szóló biztosításokra	3880125	61			310897	55			301897	55		
b) elérésre szóló biztosításokra	45432	49										
c) érvénytelenre szóló biztosításokra	144074	12	4478452	22			4478452	22				
3. Díjbevételek:												
a) halálesetek	62104	81					62104	81				
b) elérés	601166	57					601166	57				
4. Kötvénydíjak:												
a) Díjtartalék átadott visszabiztosításokra												
b) Elhelyezett tőkék jövedelme:												
a) Értékekre adott előlegek kamatai	75377	59										
b) Állam- és más értékpapírok kamatai	2377	45										
c) Folyó számlák kamatai	692888	21										
d) Az ingatlanok tiszta jövedelme	34056											
e) Az életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	242970	46										
f) Elhelyezett tőkék jövedelme	133721	08										
Összesen	1181390	79	952036	07			952036	07				
7. Nyereség különféle értékesítések folytán												
a) Átvitel a biztosítási üzletszámláról					229353	82						
b) Állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva					35748	01						
c) Kamatok váltószámláiból, folyó-számláiból és ágiók					226401	06						
Összesen					264971	57			264971	57		

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1888. deczember 31-én.

A tétel neve	A				B				Összesen			
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	1837500		1837500		3675000							
2. Ingatlan birtok:												
a) városi telkek			4664308	18			7450820	85				
b) földbirtokok (gazdasági leltárral)			2786517	67								
c) 1888. deczember 31-én még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaitól			94680	10			94680	10				
3. a) Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			2400959	68			2444305	68				
b) Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék vételára			43345									
4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra a jelzálog					1430259	37	1430259	37				
a) folyó												
b) hátralékos												
5. Kölcsönök letéteményezett állam- és más értékpapírokra	51839	88	26223	91	78063	79						
6. Állam- és más értékpapírok	4238393	67	15462370	23	1969923	90						
7. Váltak a társaság	891091	51			391091	51						
8. Előlegek a jelzálog-osztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)			327647	85	327647	85						
9. Pénzek folyó számlán különféle bankoknál és hitelintézeteknél	110606	77	680462	17	791068	94						
10. Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában	192909	74	40167	79	233071	53						
11. Készpénz-készlet a fiókok pénztárában	74471	53	29729	28	104001	81						
12. Maradvány a visszabiztosított számláiból	678904	58	27708	86	706613	44						
13. Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	903467	33	144859	90	1048327	23						
14. Maradvány az A mérleg folyó számláiból	531028	44	531028	44	531028	44						
15. a) Adóssok különféle címek alatt	439159	72	304163	02	743322	74						
b) Adóssok jelzálog-kölcsönökre hátralékos kamatokkal			4218	06	4218	06						
c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	586633	81	471166	64	1057800	45						
d) Letét Goldschmidt-alapítvány	3000				3000							
16. Díjtartalék átadott élet-visszbiztosításokra			601166	57	601166	57						
17. Butorlat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, üzletlálok, papír és nyomtatvány az összes raktárakban												
18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek												
Összesen	10498937	54	31908477	72	42407415	26						
Az 1888. deczember 31-én a jövő évre érvényben maradó díjkötelezők értéke:												

A os. kir. szah. Assicurazioni Generali Központi igazgatósága Triestben: Dr. Bazzoni Richard, Besso M., Báro Bruck Ottó, Dr. Calabi R., Dr. Maurogonato L., Báro Morpurgo Ja. Segré V. A vezérnök: Besso József. Magyarországi vezérnök: Budapestben az intézet saját házában, Dorottya-utca 10 sz.

Ad 3461. — 1889. tükvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint lelkönyvi hatóság közhírné teszi, hogy Juon Oprea Furnica végrehajtatonak Eufrosina Furnica végrehajtást szenvedő el leni 934 frt 93 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Brassó város határában fekvő, a brassói 5942. számú

Bővebb számadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég-élet- és szállítvány-biztosítási ágazatokban a legbiztosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltnének. Iskola Alapítvány, Községi Központi Egylet, Könyvtár, Fundatúra, nemzeti Szófia, BCD Cluj-Napoca. A brassói főügynökség: Kammer és Jekelius.